

Het ontwikkelgesprek

Opleiding: Ondernemerschap- & Retailmanagement

Academie: Academie voor Business en Entrepreneurship (ABE)

Variant: Voltijd

Locatie: Breda

ISAT-code:

Datum ontwikkelgesprek: 11 februari 2025

Aanwezigen: Adjunct directeur, Strategisch kader en kwaliteitscoördinator ABE

Panelleden: Voorzitter, panellid, studentpanellid, secretaris

Vraagstuk 1:

Brede inzetbaarheid van docenten in het hoger onderwijs: inzichten en overwegingen

Binnen ORM Breda hanteren we het uitgangspunt dat docenten breed inzetbaar moeten zijn en in meerdere disciplines kunnen doceren. Hierbij wordt rekening gehouden met hun specifieke talenten, kennis en vaardigheden. Deze benadering staat los van de medewerkersprofessionalisering die in het kader van de Ambitie van Avans en het nieuwe onderwijs aanvullende eisen stelt aan docenten. Diverse trajecten en groeiprogramma's worden gefaciliteerd om docenten hierin te ondersteunen.

De centrale vraag is hoe andere ORM-opleidingen en hogescholen omgaan met brede inzetbaarheid van docenten en welk effect dit heeft op de onderwijskwaliteit. Wordt er gekozen voor specialisten of generalisten? Welke overwegingen spelen hierbij een rol en hoe beïnvloedt deze keuze de inzetbaarheid en het leerproces van studenten?

2. Argumenten voor brede inzetbaarheid

- **Onderwijsvisie en flexibiliteit:** Brede inzetbaarheid van docenten sluit aan bij onderwijsmodellen zoals Design Based Education (DBE) en Probleemgestuurd Onderwijs (PGO), waarbij studenten vanaf jaar 1 worden gestimuleerd om vragen te stellen en zelf oplossingen te zoeken.
- **Coachende rol van de docent:** De noodzaak van coaching neemt toe, waarbij de focus verschuift van vakspecifieke kennisoverdracht naar het begeleiden van studenten in hun leerproces. Docenten zonder diepgaande expertise in een vakgebied blijken soms de beste coaches, omdat zij studenten uitdagen om zelf kennis te vergaren.
- **Veranderende rol van kennis:** Kennis is steeds toegankelijker, en het vermogen om de juiste vragen te stellen en zoekstrategieën toe te passen wordt steeds belangrijker. Dit vraagt om docenten die studenten begeleiden in het vinden, valideren en toepassen van informatie.
- **Efficiëntie en organisatie:** Door bezuinigingen en een flexibel personeelsbestand wordt brede inzetbaarheid steeds noodzakelijker. Tegelijkertijd vormt dit een organisatorische uitdaging door strakke planningen en de noodzaak van continue professionalisering.

3. Grenzen en uitdagingen van brede inzetbaarheid

- **Specialistische expertise blijft noodzakelijk:** In latere opleidingsjaren is vakspecifieke expertise onmisbaar, wat pleit voor een hybride model waarin brede inzetbaarheid en specialisme samengaan.
- **Niet alle docenten zijn geschikte coaches:** Coaching vraagt specifieke vaardigheden en niet iedere docent voelt zich comfortabel in die rol. Het is belangrijk om docenten hierop te selecteren en te trainen.
- **Curriculum en toetsing:** Coaching en begeleiding moeten structureel ingebed worden in het curriculum en gekoppeld worden aan toetsing. Dit voorkomt vrijblijvendheid en maakt de impact van coaching inzichtelijk.
- **Intrinsieke motivatie stimuleren:** Studenten moeten worden gestimuleerd om zelf de regie over hun leerproces te nemen. Methoden zoals portfolio-validatie en integrale feedback kunnen hierbij helpen.

4. Praktijkvoorbeelden

- **Probleemgestuurd Onderwijs (Maastricht University):** Studenten leren de juiste vragen stellen en ontwikkelen zoekstrategieën, wat hun zelfstandigheid bevordert.
- **Agora-onderwijs:** Gaat uit van intrinsieke motivatie en zelfgestuurd leren. Studenten werken met coaches en medestudenten aan een gepersonaliseerd leertraject.
- **ROC Nijmegen:** Certificering op basis van zelf verzameld bewijsmateriaal en een ondernemende mindset, wat aansluit bij flexibele leerroutes.
- **Bredagora:** Studenten nemen verantwoordelijkheid voor hun leerproces en bepalen zelf, in overleg met coaches, of ze klaar zijn voor hun diploma.

5. Conclusie en aanbevelingen

Brede inzetbaarheid van docenten biedt kansen voor flexibel en toekomstbestendig onderwijs, maar vereist een doordachte implementatie. Een combinatie van generalisten en specialisten lijkt het meest effectief, waarbij docenten worden ingezet op basis van de ontwikkelbehoefte van studenten. Coaching moet geen vrijblijvend karakter hebben en structureel worden gekoppeld aan toetsing en leerdoelen. Daarnaast is het essentieel dat studenten al vroeg leren om de juiste vragen te stellen en zelfregie te nemen in hun leerproces.

Vraagstuk 2:

We constateren een afname in de bereidheid van studenten om deel te nemen aan de blok-enquêtes, een trend die we ook breder in de samenleving terugzien. Voor ons als Customer Care (Studentenwelzijn) is het verkrijgen van feedback echter essentieel om feeling te houden met de studenten en inzicht te verkrijgen in hun ervaringen, welzijn, plezier en verwachtingen. Een deel van deze inzichten verkrijgen we via de blok-enquêtes en panelgesprekken. Kunnen de experts bijdragen met praktische en implementeerbare oplossingen als alternatief voor enquêtes of toename van bereidheid

Alternatieve methoden voor het verzamelen van feedback:

1. **Panelgesprekken en focusgroepen:** Deze interactieve sessies bieden diepgaand inzicht in de ervaringen en verwachtingen van studenten. Ze bevorderen open communicatie en kunnen leiden tot waardevolle kwalitatieve data.
2. **Fishbowl-discussies:** In deze setting discussiëren een kleine groep studenten in een binnenste cirkel over specifieke onderwerpen, terwijl een grotere groep in een buitenste cirkel luistert en observeert. Dit format stimuleert actieve participatie en biedt inzicht in diverse perspectieven.
3. **Arena's en consent-methoden:** Deze methoden creëren een open forum waar studenten vrijuit hun mening kunnen delen en gezamenlijk tot overeenstemming kunnen komen over bepaalde kwesties. Dit bevordert een gevoel van gemeenschap en gedeelde verantwoordelijkheid.
4. **Brown paper sessions:** Deze visuele en interactieve workshops moedigen studenten aan om hun ideeën en feedback op grote vellen papier te schrijven of te tekenen. Dit kan creatieve input opleveren en patronen of thema's in de feedback zichtbaar maken.
5. **Studentgestuurde feedbackprocessen:** Door studenten zelf verantwoordelijk te maken voor het organiseren en faciliteren van feedbacksessies, eventueel met een vergoeding, wordt hun betrokkenheid vergroot en kunnen zij peers op een meer informele en toegankelijke manier benaderen.

Aanvullende aanbevelingen:

- **Integratie van feedback in het curriculum:** Hoewel er veranderingen zijn aangebracht in de structuur van het curriculum, is het belangrijk om ook de evaluatiemethoden te herzien. Het implementeren van moderne en studentgerichte feedbackmechanismen kan de relevantie en effectiviteit van de verzamelde data verhogen.
- **Observaties en waarnemingen:** Naast directe feedback kunnen docenten en stafleden waardevolle inzichten verkrijgen door systematische observaties van studentengedrag en interacties. Het gebruik van tools zoals een Javelin-bord kan helpen bij het structureren en analyseren van deze waarnemingen.

Praktische tips om de respons op feedbackverzoeken te verhogen:

- **Kies het juiste moment:** Plan de afname van feedback op strategische momenten, bijvoorbeeld aan het begin van de week, en stuur tijdige herinneringen om deelname te stimuleren.
- **Afname tijdens contacturen:** Het verzamelen van feedback tijdens lessen of colleges kan de respons aanzienlijk verhogen, aangezien studenten al aanwezig en betrokken zijn.
- **Vermijd enquête-moeheid:** Beperk het aantal enquêtes en zorg voor een gevarieerde mix van feedbackmethoden om studenten geïnteresseerd en betrokken te houden.
- **Communiceer het belang van feedback:** Maak duidelijk hoe de feedback wordt gebruikt en welke veranderingen erdoor zijn doorgevoerd. Dit laat studenten zien dat hun input waardevol is en daadwerkelijk impact heeft.

Door deze alternatieve methoden en aanbevelingen te implementeren, kunt u de betrokkenheid van studenten bij feedbackprocessen vergroten en waardevolle inzichten verkrijgen om hun welzijn en academische ervaring te verbeteren.